

Davyskiba O. V. The Direction of Development of Distance Education as an Element of a Virtual Educational Environment

The article is devoted to theoretical analysis of the main existing approaches of distance learning in the training of future specialists. The paper identified and justified the main trends in e-learning as part of a new virtual educational environment.

Key words: distance learning, future specialist, an adaptive system.

Стаття надійшла до редакції 10.09.2013 р.

Прийнято до друку 27.09.2013 р.

Рецензент – д. т. н., проф. Меняйленко О. С.

УДК [378.091.12:36-051]:004:005.336.2

Л. А. Дітковська

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Зростання ролі інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) визначено у законах «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр.» та «Про Національну програму інформатизації». Розвиток і впровадження ІКТ в усі сфери суспільного життя є головним завданням розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Зростання ролі інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) визначено у законах «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр.» та «Про Національну програму інформатизації». Розвиток і впровадження ІКТ в усі сфери суспільного життя є головним завданням інформаційного суспільства в Україні.

Пріоритетним завданням національної інформатизації, як наголошено у Законі України «Про Національну програму інформатизації», є розв'язання найважливіших загальносуспільних проблем з урахуванням світових напрямів розвитку та досягнень у сфері інформатизації [3].

Національною стратегією розвитку освіти в Україні найважливішим визначається якісна освіта та виховання людини інноваційного типу мислення та культури, проектування акмеологічного освітнього простору з урахуванням інноваційного розвитку освіти, запитів особистості, потреб суспільства і держави [2]. З метою подолання існуючих соціальних проблем зростає необхідність у підготовці спеціалістів, які мають кваліфікацію у сфері соціальної роботи. Здатність соціального працівника орієнтуватись в інформаційному просторі, вміння володіти та оперувати інформацією відповідно до потреб ринку

праці сприятимуть розвитку й оптимізації системи соціальної підтримки населення дозволять збільшити та урізноманітнити кількість послуг населенню, що надаються за допомогою ІКТ. Тому, впровадження ІКТ в усі сфери життєдіяльності людини диктує вимоги до системи вищої освіти щодо формування компетентності з інформаційних і комунікаційних технологій майбутніх соціальних працівників.

Теоретико-методологічні та методичні проблеми використання ІКТ в освітньому процесі відображено у працях В. П. Безпалька, В. Ю. Бикова, Б. С. Гершунського, В. М. Глушкова, М. І. Жалдака, Ю. І. Машбиця, Н. В. Морзе, С. Пейперт, Є. С. Полат та ін. Питання професійної підготовки майбутніх соціальних працівників досліджували В. П. Андрущенко, О. В. Беспалько, І. Д. Зверева, І. О. Зімня, А. Й. Капська, Є. І. Холостова, Н. Б. Шмельова та ін. Процес інформатизації суспільства обумовлює виділення ІКТ-компетентності у окрему складову професійної компетентності соціального працівника.

ІКТ-компетентності соціального працівника ми розуміємо як здатність особистості використовувати ІКТ для задоволення власних потреб і вирішення суспільно значущих, зокрема професійних задач. Нами виділено базовий (комплекс знань, умінь і навичок застосування програм загального призначення, необхідний для вирішення власних і суспільно значущих задач) і професійний (засвоєння програм спеціального призначення й активне їх використання для вирішення професійних задач) компоненти ІКТ-компетентності соціального працівника. Виокремлення компонентів має умовний характер, оскільки вони взаємопов'язані та взаємообумовлені [1, с. 79].

У результаті попередніх досліджень ми дійшли висновку, що у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ, у студентів напряму підготовки «Соціальна робота» формуються знання щодо обробки інформації; розуміння ролі ІКТ у розвитку сучасного суспільства; основи інформаційної культури; умінь використовувати ІКТ для здійснення діагностичної, прогностичної, правозахисної, організаційної, профілактичної, комунікативної функцій професійної діяльності; навички свідомого та раціонального використання інформаційних технологій і комп'ютера для розв'язання практичних завдань. Тобто, під час навчання у вищих навчальних закладах формуються ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників.

Мета цієї статті визначити та обґрунтувати організаційно-педагогічні умови формування ІКТ-компетентності студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Соціальна робота» у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності.

Аналіз психолого-педагогічної літератури вказує на те, що для досягнення ефективності певної діяльності необхідно виділити певні умови організації зазначеного процесу. Так, Ю. К. Бабанський стверджує, що ефективність педагогічного процесу залежить від умов за

яких він проходить. Отже, без створення необхідних організаційно-педагогічних умов процес формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників буде або недостатньо результативний, або неможливий. Таким чином, виявлення та забезпечення організаційно-педагогічних умов формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників необхідне для підвищення ефективності зазначеного процесу.

Проблему дефініції педагогічних умов досліджували А. М. Алексюк, А. А. Аюрзанайн, Ю. К. Бабанський, Б. С. Гершунський, В. В. Краєвський, І. Я. Лернер, В. Я. Ляудис, А. Я. Найн, П. І. Підкасистий, О. М. Пехота та ін. Утім єдиного підходу у визначенні цього поняття немає.

Педагогічні умови Б. С. Гершунський визначає як обставини процесу навчання, що забезпечують досягнення поставлених цілей, середовище, в якому виникають, існують і розвиваються педагогічні умови.

А. М. Алексюк, А. А. Аюрзанайн, П. І. Підкасистий розкривають педагогічні умови як чинники, що впливають на процес досягнення мети, при цьому поділяють їх на зовнішні (позитивні взаємини викладача і студента; об'єктивність оцінки навчального процесу; місце навчання, приміщення, клімат тощо) та внутрішні (такі індивідуальні властивості студентів як стан здоров'я, властивості характеру, досвід, уміння, навички, мотивація тощо).

Під педагогічними умовами Ю. К. Бабанський, В. В. Краєвський, І. Я. Лернер розуміють сукупність заходів, що дозволяють досягти найкращих результатів.

В. Я. Ляудис, А. Я. Найн характеризують педагогічні умови як сукупність об'єктивних можливостей, обставин, що супроводжують освітній процес, певним чином структуровані й спрямовані на досягнення поставленої мети.

О. М. Пехота доводить, що педагогічні умови – це система певних форм, методів, матеріальних умов, реальних ситуацій, необхідних для досягнення конкретної педагогічної мети, що об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені.

Сформулюємо власне розуміння організаційно-педагогічних умов стосовно проблеми дослідження. Отже, організаційно-педагогічні умови формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників ми розуміємо як сукупність заходів, спрямованих на формування у особистості здатності ефективно використовувати ІКТ для задоволення власних потреб і вирішення суспільно значущих задач.

До організаційно-педагогічних умов, що потрібно створити для формування інформаційної компетентності магістрів соціальної роботи, Т. Б. Лупиніс відносить: відповідність змісту навчальних планів і програм сучасним тенденціям розвитку інформаційних технологій; позитивну мотивацію вивчення та використання сучасних інформаційних

технологій у навчальній діяльності для особистісного та майбутнього професійного зростання; переорієнтацію викладача від передачі готових знань студентам до виконання ролі консультанта; забезпечення збалансованості між індивідуальними та груповими формами навчання; організація моніторингу зазначеного процесу [5, с.90-92].

Серед організаційно-педагогічних умов ефективного формування інформативних компетентностей майбутніх учителів початкових класів Л. Є. Петухова визначає: адаптація змісту професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи відповідно до сучасних вимог; раціональне поєднання традиційних і комп'ютерних технологій навчання та активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів; посилення мотивації й інтересу студентів до набуття знань; формування професійних умінь і навичок, розвитку творчого педагогічного мислення студентів; залучення їх до продуктивної науково-дослідної роботи; використання засобів гіпертекстових, мультимедійних і дистанційних технологій; систематичний і оперативний контроль і корекція результатів навчальної діяльності студентів [6, с. 32].

А. М. Коломієць обумовлює дотримання таких організаційно-педагогічних умов у процесі формування інформаційної культури майбутнього вчителя початкових класів: цілісність, неперервність і системність розвитку інформаційної культури студента; побудова змісту і структури навчально-виховного процесу відповідно до завдань і основних компонентів інформаційної культури; організація у ВНЗ інформаційного середовища, що стимулює до творчої інформаційної діяльності; формування позитивної мотивації студентів до інформаційної діяльності; залучення студентів до інтенсивної інформаційної діяльності [4, с. 19].

Проведений теоретичний аналіз досліджень науковців, змісту компетентності з інформаційних і комунікаційних технологій, вимог до професійної діяльності майбутніх соціальних працівників, власний досвід дозволяють виокремити такі організаційно-педагогічні умови формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності:

- відповідність змісту і структури підготовки майбутніх соціальних працівників вимогам сучасного інформаційного суспільства;
- створення у ВНЗ інформаційно-освітнього середовища для надання всебічної інформаційної підтримки;
- формування позитивної мотивації і потреб студентів до використання ІКТ;
- оптимальне поєднання традиційних та інноваційних технологій навчання.

Обґрунтуємо визначені нами організаційно-педагогічні умови.

У Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр.» зазначено про необхідність

системи освіти відображати інтереси сучасного інформаційного суспільства шляхом впровадження ІКТ у навчально-виховний процес; підвищення якості, доступності та ефективності освіти; підготовки молоді до життя в інформаційному суспільстві; формування умінь і навичок використання ІКТ у майбутній професійній діяльності.

Аналіз вимог до професійної діяльності соціального працівника засвідчує, що майбутньому фахівцю потрібні знання, уміння і навички використання ІКТ для виконання діагностичної, прогностичної, правозахисної, організаційної, профілактичної, комунікативної функцій професійної діяльності. Тому, для забезпечення досягнення цілей підготовки майбутніх соціальних працівників необхідно побудувати зміст і структуру вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності, відповідно до вимог сучасного інформаційного суспільства та кредитно-модульної системи організації навчання у ВНЗ.

В Академії праці, соціальних відносин і туризму (АПСВТ) структура викладання дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ, побудована логічно з урахуванням міждисциплінарних зв'язків і вимог до професійної діяльності майбутніх соціальних працівників. Після вивчення студентами базової навчальної дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» викладається дисципліна «Новітні інформаційні технології». Дисципліна «Інформаційні технології в соціальній роботі» читається після викладання дисциплін «Соціологічні методи в соціальній роботі» і «Математичні методи соціальних досліджень». Логічним структурним продовженням навчання майбутніх фахівців є вивчення дисципліни «Комп'ютерні програми обробки даних». В основу методики викладання дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності, покладено такі принципи організації навчання як науковість змісту і методів навчання; систематичність і послідовність; доступність змісту; наочність змісту і діяльності; свідомість і активність; зв'язок навчання з практикою.

Змістом навчальної дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» є: загальні відомості про обчислювальну систему; операційна система Windows; текстовий процесор Microsoft Word for Windows; засіб для підготовки комп'ютерних презентацій Microsoft Power Point; комп'ютерні мережі; табличний процесор Microsoft Excel for Windows; бази даних та їх використання; інформаційно-довідковою системою ЛІГА:ЗАКОН, програми спеціального призначення. Під час вивчення курсу студенти напряму підготовки «Соціальна робота» набувають знання щодо процесів перетворення, передавання та використання інформації, навички свідомого та раціонального використання ІКТ, розуміння значення інформаційних процесів у формуванні сучасної системно-інформаційної картини світу. Таким чином, зростає ефективність формування базового компоненту ІКТ-компетентності та умінь застосовувати зазначені

технології для виконання організаційної, профілактичної, правозахисної, комунікативної функцій професійної діяльності.

Під час вивчення дисципліни «Новітні інформаційні технології» майбутні соціальні працівники знайомляться з новітніми інформаційними технологіями для висвітлення соціальних проблем; соціальними серверами для навчання, спілкування, виконання соціальних проєктів; основними поняттями інформаційних систем і технологій; загальними принципами побудови та роботи комп'ютерних мереж; принципами роботи з основними сервісами мережі Інтернет; базовими поняттями захисту інформації у комп'ютерних мережах. Студенти навчаються створювати презентації соціальних проєктів із використанням мультимедіа; створювати web-сторінки з використанням об'єктів мультимедіа; створювати тестові завдання у середовищі Moodle. Практичні завдання, орієнтовані на використання набутих знань і умінь у професійній діяльності, підвищують ефективність формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників для здійснення профілактичної, прогностичної та комунікативної функцій професійної діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні технології в соціальній роботі» є ознайомлення студентів із програмним забезпеченням і інформаційними технологіями, які можуть бути використані у їх подальшій роботі за спеціальністю при розв'язуванні задач, пов'язаних із опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням, передаванням; сформувати знання, вміння та навички, необхідні для ефективного використання інформаційних технологій при вирішенні професійних задач. Так, у результаті засвоєння основ роботи з програмно-аналітичний комплекс SPSS for Windows, студенти зможуть підготувати дані соціологічного дослідження до математичної обробки, провести їх статистичний аналіз, інтерпретувати отримані результати обчислень, графічно представити соціологічну інформацію.

Завданнями вивчення дисципліни «Комп'ютерні програми обробки даних» є знайомство студентів з існуючими інформаційно-комунікаційними технологіями, які можуть застосовуватись при проведенні соціологічних досліджень; набуття умінь підготувати анкету засобами програми Microsoft Word; практичне оволодіння системою автоматичного введення форм ABBYY FineReader Handprint Forms для підготовки, проведення та аналізу результатів соціологічних досліджень. Отже, процес формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників для здійснення діагностичної та прогностичної функцій професійної діяльності стає більш ефективним.

Відповідно до соціально-економічних запитів держави для забезпечення якісної підготовки майбутніх спеціалістів у закладах освіти створюються інформаційно-освітні середовища. Важливою складовою інформаційно-освітнього середовища ВНЗ є сприяння навчальному

процесу засобами інформаційних технологій через надання всебічної інформаційної підтримки і забезпечення повноцінного доступу до інформаційних ресурсів. Так, в інформаційно-освітньому середовищі АПСВТ створено навчальний портал (moodle.socosvita.kiev.ua), де розміщено електронні навчальні курси. Майбутні соціальні працівники денної та заочної форм навчання, отримавши логін і пароль, мають доступ до навчально-методичних і лекційних матеріалів, практичних і контрольних завдань, списку літератури для самостійного опрацювання тем, тестового контролю. Використання наукового та загальнокультурного потенціалів закладу сприяє досягненню цілей підготовки фахівців із вищою освітою; отриманню майбутніми спеціалістами нових знань; формуванню мотивації до самоосвіти; формуванню навичок роботи з інформацією. Таким чином, підвищується ефективність формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників.

Важливою умовою формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників є формування у них позитивної мотивації і потреб використання інформаційних і комп'ютерних технологій, тобто, сформованість інтересів і потреб застосування ІКТ. Потреба використання інформаційних і комп'ютерних технологій стимулює бажання долати труднощі, самостверджуватись, випробовувати власні сили при засвоєнні нового матеріалу, досягати хороших результатів, а, отже, зміцнює мотиваційну основу навчальної діяльності студентів. Розуміння цих потреб детермінує ефективність підготовки. За умов наявності мотиваційної підготовки зростає прагнення до поповнення знань та оволодіння вміннями, впевненість у своїх можливостях, виникає бажання вдосконалювати себе як соціально значущу особистість. Чим вищий рівень мотивації, тим більше зусиль докладатиме особистість для досягнення результатів.

Для забезпечення сформованості мотивацій використання ІКТ у АПСВТ створено комфортні умови для роботи з комп'ютерною технікою; навчання організовано з використанням інформаційних і комунікаційних технологій; зміст дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності, адаптовано до вимог сучасного інформаційного суспільства. На лекційних і лабораторних заняттях ми застосовуємо різноманітні методи і прийоми розвитку пізнавальних інтересів; формування інтересу до роботи з комп'ютерною технікою; формування розуміння актуальності і необхідності застосування інформаційних технологій у різних сферах; формування потреби займатись самоосвітою з використанням інформаційних і комунікаційних технологій. На лекційних заняттях ми акцентуємо увагу на важливості та значущості використання ІКТ у подальшій професійній діяльності, наводимо приклади застосування зазначених технологій у фаховій діяльності соціальних працівників. На лабораторних заняттях ми пропонуємо завдання, орієнтовані на потреби професійної підготовки.

Розв'язання практичних завдань розраховане як на індивідуальну роботу, так і на роботу у команді.

Усвідомлення студентами можливостей використання ІКТ для спілкування, навчання та майбутньої професійної діяльності, налаштованість на їх використання у подальшій професійній діяльності підвищує мотивацію засвоєння основ роботи з інформаційними і комунікаційними технологіями, бажання поповнювати свої знання, а, отже, збільшується ефективність формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників.

З метою підвищення якості фахової підготовки майбутніх соціальних працівників доцільно впроваджувати у освітній процес ВНЗ інноваційні інформаційно-комунікаційні технології навчання. Так, при викладанні дисциплін, орієнтованих на застосування ІКТ у професійній діяльності, ми використовуємо мультимедійні презентації при проведенні лекційних занять, розробляємо електронні варіанти завдань для аудиторних лабораторних занять і самостійної роботи студентів, готуємо електронні тести для тематичного та модульного контролю знань. В АПСВТ комп'ютерні кабінети з'єднані локальною комп'ютерною мережею. Тому, незалежно від місця проведення занять, студенти мають доступ до сховища, де збережені лекційні та практичні навчальні матеріали. В інформаційно-освітньому середовищі нашого закладу розміщено електронні навчальні курси дисциплін, орієнтованих на застосування ІКТ у професійній діяльності. Для обміну інформацією із студентами заочної форми навчання та здійснення консультування ми користуємося електронною поштою.

Використання інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій навчання сприяють розвитку у студентів уміння опрацьовувати різноманітну інформацію, критичного мислення, здатності до самоосвіти і, таким чином, сприяють ефективному формуванню ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників.

Таким чином, доходимо висновку, що визначені та обґрунтовані нами організаційно-педагогічні умови формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників взаємопов'язані. Комплексне забезпечення цих організаційно-педагогічних умов сприятиме підвищенню ефективності формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності.

Проведене нами дослідження не вичерпує всіх питань окресленої проблеми. Подальшими завданнями вбачаємо: вивчення впливу різних факторів на процес формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників; удосконалення системи моніторингу та розроблення шляхів ефективності дистанційного навчання майбутніх соціальних працівників; організацію післядипломної підготовки соціальних працівників щодо використання ІКТ у професійній діяльності.

Список використаної літератури

1. Дітковська Л. А. Інформаційно-комунікаційні технології у фаховій підготовці соціальних працівників / Л. А. Дітковська // Зб. наук. праць Хмельницького ін-ту соц. технол. Ун-ту Україна. – Хмельницький: ХІСТ, 2013. – № 7. – С. 78-81. 2. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні» // Відомості ВР України – К. : Парламентське видавництво, 2007. – № 12. – Ст. 102. – С. 511. 3. Закон України «Про Національну програму інформатизації» // Офіційний вісник України, 1998. – № 10. – С. 5. 4. Коломієць А. М. Теоретичні та методичні основи формування інформаційної культури майбутнього вчителя початкових класів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 / А. М. Коломієць. – К., 2008. – 42 с. 5. Лупиніс Т. Б. Організаційно-педагогічні умови формування інформаційної компетентності магістрів соціальної роботи / Т. Б. Лупиніс // Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Т. 188. Вип. 176. Педагогіка. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2012. – С. 89-94. 6. Петухова Л. Є. Теоретико-методичні засади формування інформатичних компетентностей майбутніх учителів початкових класів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 / Л. Є. Петухова. – Одеса, 2009. – 40 с.

Дітковська Л. А. Організаційно-педагогічні умови формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників

Стаття присвячена проблемі формування компетентності з інформаційних і комунікаційних технологій майбутніх соціальних працівників.

Сформульовано поняття організаційно-педагогічних умов формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних.

Визначено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови, що найбільш ефективно впливають на процес формування ІКТ-компетентності студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Соціальна робота» у процесі вивчення дисциплін, орієнтованих на використання ІКТ у професійній діяльності.

Комплексне забезпечення зазначених організаційно-педагогічних умов сприяє підвищенню ефективності формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних працівників для здійснення діагностичної, прогностичної, правозахисної, організаційної, профілактичної, комунікативної функцій професійної діяльності.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, організаційно-педагогічні умови, соціальний працівник, ІКТ-компетентності.

Дитковская Л. А. Организационно-педагогические условия формирования ИКТ-компетентности будущих социальных работников

Статья посвящена проблеме формирования компетентности по информационным и коммуникационным технологиям будущих социальных работников.

Сформулировано понятие организационно-педагогических условий формирования ИКТ-компетентности будущих социальных работников.

Определены и обоснованы организационно-педагогические условия, которые наиболее эффективно влияют на процесс формирования ИКТ-компетентности студентов высших учебных заведений направления подготовки «Социальная работа» в процессе изучения дисциплин, ориентированных на использование ИКТ в профессиональной деятельности.

Комплексное обеспечение указанных организационно-педагогических условий способствует повышению эффективности формирования ИКТ-компетентности будущих социальных работников для осуществления диагностической, прогностической, правозащитной, организационной, профилактической, коммуникативной функций профессиональной деятельности.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, организационно-педагогические условия, социальный работник, ИКТ-компетентности.

Ditkovska L. A. Organizational and Pedagogical Conditions of Formation the ICT Competence of Future Social Workers

The given article is dedicated to the problem of forming the competence in informational and communicational technologies for future social workers.

The concept of the organizational and pedagogical conditions of forming the ICT-competence for future social workers has been formulated.

The organizational and pedagogical conditions that most effectively influence the process of ICT-competence for future social workers in the study of disciplines focused on the use of ICT in professional activity have been defined. The following organizational and pedagogical conditions defined by us are: matching the content and structure of future social workers requirements in modern information society; creating educational environment to provide comprehensive information support in higher education institutions; forming the positive motivation and need of students to use ICT; optimal combination of traditional and innovative learning technologies.

The organizational and pedagogical conditions that most effectively influence the process of ICT-competence formation of university students majoring in social work in the process of study of special computer science disciplines have been substantiated.

Integrated provision of these organizational and pedagogical conditions contributes to increase the efficiency of forming the ICT-competence of social workers for diagnostic, prognostic, advocacy, organizational, preventive and communicative professional' functions.

Key words: information and communication technologies, organizational and pedagogical conditions, social worker, ICT-competence.

Стаття надійшла до редакції 13.09.2013 р.

Прийнято до друку 06.09.2013 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Ваховський Л. Ц.

УДК 378.091.313:004.7

М. Ю. Кадемія

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Постановка проблеми. Необхідність модернізації підготовки студентів у вищих навчальних закладах (ВНЗ) зумовлена необхідністю орієнтації освіти на нові вимоги соціально-економічного та суспільного розвитку, широкого використання в освітньому середовищі нових можливостей комп'ютерних і інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), усунення відставання університетської освіти від новітніх досягнень педагогічних, комп'ютерних, інформаційно-комунікаційних технологій. Особливо це важливо в умовах підготовки майбутніх педагогів, що зумовлено необхідністю їхньої адаптації до реформування шкільної і вищої освіти України.

Реалізація висунутих умов потребує здійснення синтезу таких напрямів інформатизації навчального процесу:

- застосування ІКТ (формування в студентів навичок використання ІКТ з метою підвищення ефективності навчальної і майбутньої професійної діяльності);
- оволодіння знаннями (засвоєння змісту предметів і формування навичок їхнього використання в процесі розв'язання практичних задач);
- формування знань (надання допомоги в одержанні нових знань).

Відповідно до зазначеного, важливим є формування в майбутніх фахівців навичок самоосвіти, здатності оволодівати новими ІКТ, що надасть можливість реалізувати тезу «навчання впродовж життя».

Аналіз попередніх досліджень свідчить, що проблемі інформатизації освіти присвячені дослідження В. Бикова, Б.